

АНОТАЦІЇ

Андрушків Б. М. *Життя як школа, а ти в ній вічний учень.* – С. 188.

У статті розкрито особливості формування, досягнення і втрати наукової школи Богдана Андрушківа: «Регіональні і міжрегіональні аспекти підтримки соціально-економічної реформи, інноваційні контексти розвитку підприємництва на сучасному етапі» за 20-ти річний період. Інформаційний матеріал підготовлено на досвіді управління економічною кафедрою у Тернопільському національному технічному університеті ім. Івана Пулюя.

Дослідження розкриває витoki виникнення наукових шкіл ТНТУ, їх поетапний розвиток у контексті становлення економічної кафедри в умовах технічного закладу вищої освіти. Висвітлено досвід формування в умовах «безгрошів'я» дослідницьких лабораторій, матеріально-технічної та навчально-методичної баз кафедри. Складнощі підготовки не лише студентів – бакалаврів, спеціалістів і магістрів, які передбачають присвятити себе у майбутньому підприємству, розвитку сфери послуг та інноваційній діяльності, а і наукових кадрів вищої кваліфікації. Розглянуто організацію науково-дослідницької роботи, видавничої діяльності та виховання майбутнього покоління держави, дано пропозиції і рекомендації з їх розвитку у повоєнних умовах.

У статті повідомляється, що у перспективі автором готується видання з теми функціонування наукових шкіл під. Книга буде присвячена 150- річчю НТШ, 20-річчю кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг ТНТУ імені Івана Пулюя та 60-річчю університету.

Ключові слова: наукова школа, війна, інновація, освіта, наука, кафедра, ТНТУ, лабораторія, відродження, повоєнний період.

Андрушків Б. М., Шерстюк Р. П., Мельник Л. М., Кирич Н. Б., Безкоровайний З. Г. *Аналітика і баланс поглядів на удосконалення державного управління як інструментарій попередження несправедливих викликів суспільству.* – С. 147.

У статті розкрито проблеми пошуку інструментарію усунення найбільш несправедливих викликів суспільству та підвищення результативності управління у регіональному та загальнодержавному масштабі.

З використанням аналітичних методів дослідження виявлено причини та мотиви створення передумов для перекосів у системі державного управління. Визначено у цих процесах місце і роль науки, громадськості, політиків, державних органів влади та місцевого самоврядування. Висвітлено окремі розбіжності у поглядах на політичні вектори розвитку держави. Висвітлено погляди на ці проблеми людей, які висловлені у дискусії неупереджено оцінюють ситуацію в Україні, політиків, науковців, громадських діячів, пересічних громадян нашої держави.

Запропоновано організацію попереджуючих заходів у цій сфері на основі комплексного використання наукового, гуманітарного та економічного інструментарію.

Ключові слова: несправедливість, виклики, закон, право, політика, економіка, ефективність, резуль-

тативність управління, інформація, безсистемність, функція, безвідповідальність, зловживання.

Бойко О. В., Гаврилова Н. В., Ремзіна Н. А., Сухачова О. О. *Особливості формування стратегій діяльності корпоративних інтегрованих структур та процесів.* – С. 85.

У статті розглянуто особливості формування стратегій діяльності корпоративних інтегрованих структур. Проаналізовано погляди вчених на поняття «стратегія» та її складових елементів. Консолідувавши різні підходи до класифікації стратегій, авторами було доповнено перелік стратегіями, які відповідають потребам інтегрованих підприємств. Розглянуто етапи розробки стратегій інтегрованого підприємства та наголошено на необхідності формування системи стратегій. З'ясовано типи стратегічних документів, які складають інтегровані підприємства. Запропоновано детальний перелік питань, які повинні відображатися в стратегічних документах.

Визначено зміст та розглянуто особливості інтеграційної стратегії в системі стратегічного планування розвитку акціонерного товариства. Обґрунтовано послідовність формування та реалізації інтеграційної стратегії акціонерного товариства. Систематизовано стратегічні альтернативи забезпечення сталого розвитку акціонерного товариства. Узагальнено склад факторів, що обумовлюють вибір стратегії розвитку акціонерного товариства. Встановлено зміст процедур визначення потенційних партнерів для утворення корпоративного інтеграційного об'єднання. Розглянуто соціокультурні аспекти інтеграції корпоративних культур акціонерних товариств.

Ключові слова: стратегія, корпоративна інтеграція, інтегроване підприємство, стратегічний аналіз, типи стратегій, стратегічний набір, стратегічні документи.

Бондар Ю. А., Жовновач Р. І., Метіль Т. К., Бондаренко І. В. *Економічне стратегування реалізації сценаріїв корпоративної інтеграції акціонерних товариств України.* – С. 101.

У статті дослідження основних аспектів стратегування корпоративного управління на підприємствах, ознайомлення з принципами корпоративного управління, а також визначення напрямів розвитку стратегування корпоративної інтеграції акціонерних товариств в цілому, також зазначено основні аспекти корпоративного управління підприємством. Розглянуто міжнародні стандарти та норми корпоративного управління Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), які націлені на істотне поліпшення національних систем корпоративного управління.

Досліджено «Кодекс корпоративної поведінки», документ, який описує організацію діяльності рад директорів, і системи корпоративного управління в цілому. Розглянуто правила та процедури щодо прийняття управлінських рішень, що стосується діяльності підприємства та здійснення контрольних процедур, а також розподіл прав та обов'язків між підрозділами відповідно до підприємства, а також принципи корпоративного управління, саме від участі підприємств

корпоративного сектора в політичному та соціальному житті країни залежить рівень її економічного розвитку.

Сформовано основні показники ефективності корпоративного управління, що відображають ступінь дотримання принципів корпоративного управління, результати фінансово-господарської діяльності підприємства, а також показники, що відображають ризики корпоративного управління. Визначено напрями розвитку системи корпоративного управління для економіки в цілому, а також розглянуто необхідність партнерських відносин між акціонерами.

Визначено, що економічне стратегування є невід'ємною частиною системи управління акціонерним товариством – реальним втіленням управлінських відносин та передбачає не тільки розробку стратегічного плану та організацію його виконання, а й інші аспекти управлінської та соціальної діяльності, що дозволяють цілеспрямовано перевести об'єкт в нову якість, тобто, цілепокладання є базою стратегування.

Ключові слова: корпорація, корпоративне управління, економічне стратегування, кодекс корпоративного управління, корпоративна інтеграція.

Борецька Н. П., Крапівіна Г. О., Марченко І. Ф. *Особливості кластерного підходу в період відновлення туристично-рекреаційних територій в сучасних умовах (Частина I).* – С. 66.

У статті проблема особливостей кластерного підходу в період відновлення туристично-рекреаційних територій в сучасних умовах набуває подальшого теоретичного та методологічного обґрунтування. Сформульовано основні підходи до обґрунтування пріоритетності відновлення туристично-рекреаційної сфери на основі кластерного підходу та державно-приватного партнерства. Показано, що кластерний підхід є окремим напрямом наукового дослідження пріоритетності відновлення туристично-рекреаційної сфери на основі державно-приватного партнерства. Досліджено особливості та характерні ознаки індустрії туризму та рекреації, які надають особливої актуальності кластерному підходу у розвитку туристично-рекреаційної галузі. Визначено ресурсні передумови туристично-рекреаційної галузі, що значно впливають на доцільність кластерної організації туристично-рекреаційного території, та явні переваги для державних органів, бізнесу і суспільства в цілому в сучасних умовах. Сформовано основні інструменти і проблеми формування та розвитку туристично-рекреаційних кластерів на заходах державно-приватного партнерства в сьогодення. При визначенні ролі та механізмів впливу державних органів на розвиток туристично-рекреаційної сфери та формування стратегічних цілей з розробки режиму сприяння їх розвитку доцільним є дослідження туристично-рекреаційного ринку території. Розвитку регіональної та місцевої туристично-рекреаційної сфери значно сприяє трансформація в суспільній свідомості концепції вільного часу, тобто зміни в системі публічних духовних цінностей. Запропоновано структуру туристично-рекреаційного кластера у вигляді чотирьох сегментів: ядро у складі туроператорів та турагентів; основа кластера, тобто підприємства обслуговування туристів та рекреантів, суміжні підприємства, які обслуговують кластер; інфраструктура кластера. Розвитку регіональної та місцевої туристично-рекреаційної сфери значно сприяє трансформація в суспільній

свідомості концепції вільного часу, тобто зміни в системі публічних духовних цінностей, а для досягнення позитивного ефекту в туристично-рекреаційній сфері необхідна тісна координація зусиль підприємств території, що починається з визначення мети та підтримки зміни поведінки споживачів туристичних послуг стосовно конкретних населених пунктів чи регіону в цілому. Основною ж метою розвитку туристично-рекреаційної сфери є підвищення її відкритості, поширення доброзичливості у ставленні до населення, прискорення управлінських процесів, ефективне розв'язання завдань, підвищення мобільності працівників туристично-рекреаційних підприємств та їхньої задоволеності працею.

Ключові слова: туристично-рекреаційна територія, державно-приватне партнерство, кластерний підхід, туристично-рекреаційні ресурси, структура туристично-рекреаційного кластера.

Брюховецька Н. Ю., Булеєв І. П. *Ознаки і моделі сучасного капіталізму: висновки для підприємств періоду цифровізації економіки.* – С. 3.

Розглянуто теоретичні та історичні аспекти розвитку капіталізму в Європі, який динамічно розвивається, створює і долає глибокі соціально-економічні кризи. Сучасний капіталізм має складну структуру: «ядро», «периферію» і невеликий середній прошарок «сателітів». Країни капіталістичного ядра «переросли» свої економічні моделі, а країни периферії «не доросли» до діючих моделей «ядра». Визначено, що більшість країн знаходяться у пошуку більш досконалих моделей розвитку виробництва, максимізації прибутку правлячих класів, еліт. Для цього використовуються механізми прискорення науково-технічного прогресу, нових технологічних укладів, відповідних інститутів. Технічний прогрес супроводжується втратами духовності, руйнацією цінностей і традицій, що суттєво гальмує розвиток економіки та підприємств. Нестабільність суспільства виникає як результат неспівпадання суспільних, колективних (групових) та особистих інтересів населення, класів, елітних груп, кланів, сімей. Суспільні науки розвиваються під впливом класових інтересів правлячих еліт. Реально існує відставання економічної науки від економічної практики. Ліберальні теорії, орієнтовані на виключення держави від економіки, ускладнюють становище реального виробництва, суб'єктів господарювання.

Визначено, що незважаючи на систематичні кризи, капіталізм забезпечує певний рівень технічного прогресу (чотири виробничі революції, шість технологічних укладів), поглибив суспільний поділ праці, підвищив рівень продуктивності праці, освоєв ІКТ, цифровізацію і т.ін. Виходячи із сучасного стану науки та практики перспективними для підприємств стають моделі господарювання адекватні теоріям «інклюзивного капіталізму», «нового інтегрального господарського укладу», «конвергенції», «народного капіталізму». Їх використання потребує глибоких знань в галузі управління, планування та їх носіїв – ініціативних, наполегливих, відповідальних, самодостатніх, постійно оновлюючих свої навички, професіоналізм.

Мета дослідження – виявлення ознак і характерних особливостей моделей сучасного капіталізму, формування напрямів їх використання підприємствами в умовах ІКТ, цифровізації економіки.

Методологічні передумови дослідження – пріоритети духовності у системі «свідомість-матерія; духовно-біо-соціальна сутність людини та суспільства; базис суспільства – духовність та традиційні цінності народу; суспільні економічні закони базуються на емпіричних знаннях, гіпотезах та вірі, закріплених правом і мораллю; система та координація інтересів держави, суспільства, корпорацій, підприємств; пріоритет суспільних інтересів; підвищення ролі натуральних показників оцінювання, що необхідні в умовах цифровізації економіки.

Методи дослідження: діалектичний; концепція трьох сил розвитку; історичний; еволюційний; пізнання – «від емпіричного сприйняття до абстрактного (теоретичного) осмислення, від цього до практики»; аналізу та синтезу; моделювання; порівняння, оцінювання, нормування.

Ключові слова: капіталізм, ознаки сучасного капіталізму, підприємства, економічна наука і практика, цифровізація економіки, теорії капіталізму: «державний», «народний», «інклюзивний»; новий інтегральний господарський уклад, «конвергенції».

Дубницький В. І., Лихопьок Д. П. *Теоретико-методологічні аспекти формування та функціонування сектору інтелектуальних послуг при цифровій трансформації в умовах неоекономіки.* – С. 108.

У статті розглянути актуальні аспекти функціонування сфери послуг, одного з секторів сучасної економіки. За результатами аналізу наукових публікацій виявлено особливості надання високотехнологічних та високопрофесійних інтелектуальних послуг. В контексті обраної автором тематики сформульовано, що послуга в умовах цифрової трансформації економіки є відношенням суспільної праці у формі його нетоварного обміну і в якості безпосередньо корисного процесу трудової діяльності фізичної або юридичної особи.

Запропоновані методичні концепт-моделі процесу формування інформаційного простору, його структури в системі глобалізації світової економіки, а також структури ринку послуг в умовах неоекономіки. Надані характеристики цифрової економіки в умовах світового інформаційного простору і в епоху неоекономіки.

Виконано теоретичне обґрунтування цифрової трансформації високотехнологічних та високопрофесійних інтелектуальних послуг в умовах інформаційного простору. Обумовлені взаємозв'язки інформаційної мережевої економіки з техніками і інструментарієм цифровізації у межах сектору інтелектуальних послуг. Сформульовані висновки щодо якісних змін нової економіки в умовах світового інформаційного простору:

ступінь та швидкість використання досягнень інформаційної революції в умовах розвитку ринку послуг мають вирішальний вплив на темпи соціально-економічного росту;

розвиток цифрової економіки в умовах інформаційного простору забезпечує реалізацію потенціалу нового економічного устрою та формує нову глобальну екосистему;

сектор високопрофесійних інтелектуальних послуг характеризується фрагментарністю та відсутністю ustalених визначень, але дозволяє проводити аналітичні та практичні дослідження, пов'язаних з оцінкою

впливу цифрових технологій на інформаційно-мережеву економіку.

Ключові слова: інформація, інформаційний простір, цифрова трансформація, високопрофесійна інтелектуальна послуга, мережеві блага, сектор ринка послуг.

Залознова Ю. С., Новікова О. Ф., Антонюк В. П., Вишневський О. С., Азьмук Н. А., Остафійчук Я. В., Хандій О. О., Шамілева Л. Л., Панькова О. В., Новак І. М., Касперович О. Ю., Красуліна Я. Є. *Проблеми формування трудового законодавства України: експертна оцінка проєкту Закону України «Про працю» та пропозиції з його удосконалення.* – С. 153.

В статті досліджено проблеми формування трудового законодавства України. Здійснено оцінку проєкту Закону України «Про працю», який було представлено на громадське обговорення 23.09.2022 р. Розкрито причини, які гальмують принцип соціальної справедливості при взаємодії сторін соціально-трудова відносин, а також знижують соціальний захист працюючих та роль державного регулювання трудової сфери. Обґрунтовано недоцільність та передчасність лібералізації трудового законодавства України. Розкрито та конкретизовано напрями наближення вітчизняного трудового законодавства до стандартів ЄС. Обґрунтовуються потреби у подоланні незбалансованості прав працівника та роботодавця та зниження рівня захисту трудових прав. Запропоновано визначення правових положень, які регламентують впровадження цифровізації у трудову сферу, а також забезпечення гідної праці. Подано варіанти постатейних рекомендацій для подолання дискримінації та обмежень прав працівника у розірванні трудового договору. Висновок містить зміст резолюції круглого столу та націлює на кодифікацію трудового законодавства, його інтегрованість в законодавство ЄС та соціальний захист працюючих.

Ключові слова: праця, закон, захист, регулювання.

Захарченко О. В., Коцюрба О. Ю., Коваль В. В., Аблязова Н. Р. *Організаційно-економічні важелі активізації корпоративного управління в інноваційній діяльності акціонерних товариств України.* – С. 124.

Проаналізовано основні проблеми, пов'язані з низьким рівнем інноваційної діяльності в Україні, досліджено джерела та причини цих проблем, а також напрями їх вирішення та запропоновано організаційно-економічні механізми активізації інноваційної діяльності для забезпечення економічного розвитку країни. країна. Зазначається, що особливо ефективними для інноваційного розвитку є вертикально інтегровані корпоративні структури. Представлено авторське бачення процесу інноваційного менеджменту розвитку інтегрованого об'єднання підприємств, взаємодії механізмів корпоративної інтеграції та управління інноваційною діяльністю та механізму інноваційно-інтеграційного розвитку підприємств корпоративного об'єднання.

Обґрунтовано сутність злиття і поглинання акціонерних товариств як процесів перерозподілу акціонерного контролю. Узагальнено сутність та розглянуто механізми отримання корпоративного контролю над акціонерними товариствами в процесі здійснення опе-

рацій недружнього злиття-поглинання. Запропоновано класифікацію основних типів злиттів та поглинань підприємств. Узагальнено підхід до формування системи моніторингу контрольних показників, що ідентифікують можливість виникнення спроб недружнього злиття-поглинання за сильними та слабкими сигналами.

Розглянуто системи заходів, які можуть застосуватися для протидії такому процесу. Узагальнено можливі варіанти заземлення прав та інтересів акціонерів через непередбачувані зміни розміру або структури акціонерного капіталу в ході здійснення операцій недружнього злиття-поглинання. Обґрунтовано склад факторів формування привабливості акціонерного товариства для здійснення спроб недружнього злиття-поглинання. Визначено критерій оцінки оптимальності способів захисту акціонерного товариства від спроб недружнього злиття-поглинання.

Ключові слова: розвиток, інноваційна діяльність, інноваційно-інтеграційний механізм, корпоративне об'єднання підприємств, інноваційна модель, система венчурного інвестування.

Клюс Ю. І., Стрюк О. С. *Визначення факторів, що впливають на стратегічну стійкість підприємства. – С. 51.*

Саме по собі наявності виявлених факторів стратегічної стійкості замало задля її забезпечення. Отримання конкурентної переваги залежить від того, наскільки ефективно вони використовуються у практичній діяльності підприємства. Функціонуючи в ринковій системі економіки, кожне підприємство має швидко реагувати на будь-які інформацію, зміни, що відбуваються в житті країни. Навряд чи якимось виробництвом в нашій країні при переході до ринкової системи господарювання обійшлося без докорінних змін у всіх системах управління. Схема управління, що успішно працювала в умовах централізованого планування, не змогла забезпечити стабільну роботу підприємств у ринкових умовах. І тому структура управління, що покликана відповідати новим принципам маркетингу, зазнала багато змін. Необхідність підвищення ефективності виробництва, його інтенсифікації поставили перед підприємствами завдання подальшого вдосконалення управлінської діяльності. У сучасних умовах відбувається посилення конкуренції, унаслідок чого керівники підприємств перебувають у постійному пошуку нових (адекватних умовам конкуренції) інструментів управління підприємствами та важелів підвищення їхньої стратегічної стійкості.

Ключові слова: стратегічна стійкість, фактор, промислове підприємство, управління, ефективність.

Колодинський С. Б., Лозова Т. П., Сторожук О. В., Скопцов К. В. *Структурні елементи організаційно-економічного механізму корпоративного управління акціонерними товариствами. – С. 93.*

У статті розглянуто сутність понять «господарський механізм», «економічний механізм», «організаційно-економічний механізм», «механізм управління», «господарський механізм управління», «механізм корпоративного управління» на базі висвітлення думок науковців.

Уточнено склад елементів організаційного та економічного механізмів корпоративного управління на

основі системного підходу. Обґрунтовано характеристики основних елементів та процесів їхньої реалізації. Визначено взаємозв'язки основних елементів організаційно-економічного механізму корпоративного управління в системі менеджменту корпорації. Запропоновано поєднувати необхідні елементи у механізм інтеграції, як найбільш ефективний для консолідації факторів нестабільного зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування корпорацій.

В основу розбудови механізму управління покладено поєднання динамічного, функціонального та структурного підходів. Визначено взаємозв'язок механізмів корпоративної інтеграції з рештою механізмів управління, в рамках якого відображено розподіл важелів та інструментів реалізації керівних впливів. Доведеність розробки підтверджена семантичним аналізом базових категорій обраної сфери дослідження. Обґрунтовано схему процесу гармонізації контурів управління кожного з виділених механізмів.

Ключові слова: механізм корпоративного управління, організаційний механізм економічного механізму, структурні елементи, система корпоративного управління, завдання системи.

Микитенко В. В., Драчук Ю. З. *Моніторинг результативності управління сталим господарюванням у критичній інфраструктурі: обґрунтування обсягів витрат. – С. 72.*

Стаття присвячена побудові структури Національної просторової системи моніторингу (загального/стандартного, оперативного/кризового та фоновго/наукового) результативності управління сталим господарюванням у критичній інфраструктурі, сформованої за семи - блоковим принципом замкненого багатовимірного її функціонування. Удосконалено комплекс цільових та специфічних функцій підсистеми «Управління і контролювання», з додатковим інкорпорованим – організацією: а) дієвого управлінського контролю за витрачанням бюджетних та державних коштів і раціонального їх витрачання; б) раціональної закупівлі товарів і оплати за виконання робіт та послуг; в) постійно діючого моніторингу виконання доручень посадовими особами та структурами, доброякісності ініціатив посадових осіб і рівня компетентності виконавців; г) просторового моніторингу за результатами аналізу динаміки показників та індикаторів (за наслідками проведення фоновго моніторингу); д) відпрацювання, за допомогою систем моделювання, оптимізації структур управління сталим господарюванням у критичній інфраструктурі; ж) освоєння передового світового досвіду у сфері управління сталим господарюванням у критичній інфраструктурі шляхом створення комплексу інформаційних полігонів передових технологій.

Запропоновано технологію обґрунтування обсягів витрат зі створення та введення у дію проекту Національної просторової системи моніторингу результативності управління сталим господарюванням у критичній інфраструктурі. Розвинуто методологічні положення запровадження просторового три-рівневого комплексу програм із моніторингу, сформованому та побудованому за блоковим принципом конфігураційної трансформації.

Ключові слова: Критична інфраструктура; Стале господарювання; Національна система моніторингу,

Обсяги витрат, Комплекс програм, Блоковий принцип, Багатомірне функціонування.

Новікова О. Ф., Шамілева Л. Л., Хандій О. О., Панькова О. В. *Характер і особливості внутрішнього переміщення населення України у російсько-українській війні 2014-2022 рр.* – С. 140.

Досвід внутрішнього переміщення населення 2014 р., обумовленого окупацією росіянами Донбасу та анексією Криму, дозволив скоротити час на реагування державного інституту на масштабне внутрішнє переміщення у 2022 р. Конструктивні кроки щодо концептуального, правового та стратегічного управління процесами внутрішнього переміщення були вже зроблені і відрегульовані у період 2014-2021 рр. Стаття присвячена аналізу стану та проблем, обґрунтуванню пропозицій та рекомендацій щодо регулювання процесів внутрішнього переселення України у зв'язку з російсько-українською війною 2022 р.

Проведено порівняння внутрішнього переміщення 2014 та 2022 рр. Особливістю внутрішнього переміщення 2022 р. є його масштабність та мобільність, яка визначається великою кількістю внутрішньо переміщених осіб, що повернулися. Поряд з системними втратами людського потенціалу та всіх видів ресурсів відбулися значні зміни у соціально-психологічному стані громадян, у їх свідомості та оцінках власного життя й ставлення до країни, зросло небажання у переселенців вертатися на окуповані території навіть при наявності там власного житла. Після 24 лютого 2022 р. всі думки та мотиви переселенців зі сходу України стали схожими та односпрямованими – зберегти і врятувати Україну, зменшилась гострота та актуальність всіх вболівань за особистими втратами в регіоні, зросло відчуття гордості за те, що ти українець. За період 2014-2022 рр. державна політика підтримки ВПО набула форми та змісту реальної допомоги. Проте і зараз необхідна активізація та систематизація роботи з міжнародними донорами щодо розгортання інфраструктурних проектів; створення на базі громадських організацій приватно-державного консорціуму допомоги ВПО; створення та ведення єдиного державного реєстру міжнародних та національних проектів допомоги ВПО; організація роботи з підбору кадрів ВПО для роботи у місцевих органах влади та органах місцевого самоврядування; формування банку соціальних ініціатив для включення ВПО в життєдіяльність громади, банку кейсів із технологіями реалізації соціальних проектів, створення соціальних підприємств; створення інтернет-сайтів для розповсюдження інформації про можливості та реалізовані практики інтеграції ВПО в територіальні громади.

Ключові слова: внутрішньо переміщені особи, російсько-українська війна, державна політика, державна допомога, нормативно-правове забезпечення.

Пасічник Ю. В. *Економічний механізм рекурсивної співпраці лісових господарств та територіальних громад щодо ефективного використання дикоросів.* – С. 46.

Виконано аналіз стану використання дикоросів в Україні порівняно з окремими країнами Європи та виявлено причини значного відставання українських виробників. Виявлено значні резерви щодо суттєвого збільшення обсягів заготівель дикоросів протягом перспективного періоду. Обґрунтовано механізм рекурсивної співпраці між лісгосподарськими структу-

рами та територіальними громадами та запропоновано конкретні напрямки співробітництва між ними.

Ключові слова: економічний механізм, лісові господарства, територіальні громади, дикороси.

Рябошлик В. В. *Зниження облікової ставки призводить економіку без посилення інфляції. Економіка України – це авто, що їде на ручному гальмі.* – С. 164.

Суспільство введено Національним банком у оману, що головним інструментом керування інфляцією є облікова ставка. Насправді найголовнішим фактором виступає грошова маса, а облікова ставка грає допоміжну роль тонкої настройки інфляції відносно того рівня, що встановлюється під дією грошової маси.

Помилкове перебільшення спроможності облікової ставки впливати на ціни незалежно від поведінки грошей, призвело до того, що спроби досягти цільової інфляції шляхом завищення ставки знівельовано протиспрямованою більш потужною дією грошової маси.

З іншого боку, одночасно з недосягненням приборкання інфляції, «успішно» досягнуті побічні негативні наслідки ставки, такі як завищення вартості кредитування економіки. При цьому, сам принцип НБУ тримати ставку не нижче інфляції викликав серйозні запитання міжнародних експертів.

Разом з тим, це не означає принципової неспроможності облікової ставки впливати на ціни, а означає, що умовою для запуску «інфляційної» функції ставки є попереднє приблизне досягнення цільової інфляції за допомогою головного інструменту – грошової маси.

А поки коливання емісії і грошової маси ще не вгамовані, і необхідного монетарного фону ще не створено, ставку цілком можливо скорочувати без наслідків для інфляції. Головне, подолати стереотип безвідповідальності зниження ставки і прийти до одкровення, що облікова ставка не диктує, а рихтує інфляцію продиктовану грішми.

Конкретно, обґрунтовано зниження ставки з 25 відсотків до нуля.

Цей аналіз може бути використаний для доповнення Десяти кроків запропонованих Ю. Свириденко у статті «Яку економіку ми будемо?» ([URL: https://www.pravda.com.ua/columns/2022/07/8/7357131/](https://www.pravda.com.ua/columns/2022/07/8/7357131/)).

Пропонується, щоб пункт про «збільшення кредитування українськими банками на підставі державних гарантій» було розширено наступним абзацем: «Перед цим заходом, збільшити кредитування українськими банками за рахунок відмови від помилкової версії політики інфляційного таргетування, прийнятого в Україні, і повернення обліковій ставці НБУ її головної ролі впливати на вартість кредитів комерційних банків таким чином, щоб сприяти не занепаду, а розквіту економіки. Для цього перейти від поточної облікової ставки у 25% до ставки близької до нуля. Це сприятиме здешевленню кредитів, збільшенню кредитних ресурсів, і зростанню частки банківських кредитів у джерелах фінансування капітальних інвестицій».

І це також можна розглядати як публікацію у продовження міжнародної дискусії «План післявоєнних реформ: чи є можливість для цивілізаційного стрибка?» проведеної по матеріалах вищезгаданої статті Ю. Свириденко.

Ключові слова: НБУ, облікова ставка, інфляція, ціна, реформа.

Тацій І. В., Сафронська І. М., Водяник Р. В. *Дослідження факторів, що забезпечують стійкість підприємства під час реалізації інноваційних стратегій.* — С. 119.

Відповідно до процесного підходу стан підприємства визначається певною сукупністю значень його параметрів. Мета може виражатися деяким набором якісних і кількісних показників у тимчасовому інтервалі. Таким чином, метою є сукупність бажаних значень параметрів здійснення функцій, процесів та видів діяльності. Отримана при цьому ієрархія цілей узгоджується з розробленою ієрархією підпорядкованих понять економічного ризику підприємства. Структурний опис полягає у поділі досліджуваного об'єкта на підсистеми та елементи й у наступному встановленні взаємовідносин і взаємозв'язків з-поміж них. Організаційна структура підприємства є функцією як від прийнятої для підприємства системи цілей, і від чинників середовища. Тому доцільно виділяти класи факторів щодо компонентів структури ресурсного потенціалу підприємства. Інформаційний опис полягає у побудові системи інформаційних потоків підприємства, які є основою для прийняття управлінських рішень. Залежно від організаційної структури підприємства класи факторів виділяються за процесами, що протікають в компонентах ресурсного потенціалу. Розглядаючи підприємство у вигляді виробничо-збутової системи, виділимо класи внутрішніх факторів організаційно-управлінського, виробничо-технологічного та фінансово-економічного потенціалів.

Ключові слова: фактори, ризик, управління, стійкість, інновації, стратегії, підприємство.

Тернавський А. І. *Передумови та фактори автономізації медичних лікувальних заходів.* — С. 55.

У статті розглянуто передумови та фактори реформування медичної галузі, формування законодавчих змін та створення можливостей перетворення публічних закладів охорони здоров'я зі статусом бюджетної установи на комунальні некомерційні підприємства. Досліджено заходи та принципи стратегічного розвитку лікувальних медичних закладів, впровадження стратегічного планування з метою досягнення довгострокових сталих цілей та вимірювання кінцевих цілей порівняно із поточним становищем. Висвітлено проблеми, які стримували впровадження реформи автономізації лікувальних медичних закладів та основні заходи які дозволяють їх усунути.

Значну увагу в роботі приділено етапам автономізації лікувальних медичних закладів, які полягають у розширенні повноважень керівних органів медичного лікувального закладу у кадрових, організаційних та фінансових питаннях; оптимізація оплати праці працівників лікувального медичного закладу; регулюванні витрат відповідно до першочергових потреб медичного лікувального закладу; праві реорганізації або об'єднанні з іншими медичними лікувальними закладами з метою кадрової, матеріально-технічної та ресурсної оптимізації; праві співпраці на договірних умовах з медпрацівниками різних напрямків, які мають відповідні ліцензії на ведення медичної практики.

У роботі розглядаються орієнтири діяльності лікувального медичного закладу та їх цінності, схема

стратегічних цілей та перспективних напрямків розвитку лікувальних медичних закладів у процесі їх автономізації. Значна увага приділяється основним завданням державно-приватного партнерства у процесі автономізації лікувальних медичних закладів, факторам їх стимулювання.

Ключові слова: автономізація лікувальних медичних закладів, реформування лікувальних медичних закладів, стратегічний розвиток лікувальних медичних закладів, державно-приватне партнерство у процесі автономізації лікувальних медичних закладів.

Ткаченко М. О., Костенюк Ю. Б. *Стан газотранспортної системи: сучасні виклики та ризики.* — С. 29.

У роботі визначено роль газотранспортної системи України в умовах конфлікту України з Російською Федерацією. Основною ідеєю статті, на якій ґрунтуються подальші умовиводи, є принцип, закладений в Преамбулі Конституції України, згідно з яким затверджено незворотність європейського та євроатлантичного курсу держави. Проведено аналіз попиту на послуги з транспортування газу через газотранспортну систему з боку споживачів на внутрішньому та міжнародному ринках. Визначено геополітичне значення України, як держави-володільця однієї з найбільших газотранспортних систем у світі, за допомогою якої відбувається транзит найбільшої за обсягом частки природного газу з Росії в Європейський Союз. Газотранспортна система є державним майном, що знаходиться в господарському віданні ТОВ «Оператор газотранспортної системи України», тому під час аналізу було враховано результати виконання бюджетної програми «Підтримка впровадження Енергетичної стратегії України» з 2018 по 2021 р., в якій встановлено орієнтири розвитку паливно-енергетичного комплексу в умовах мінливості загальної соціально-економічної та безпекової ситуації. Схематично представлено систему державного регулювання в нафтогазовому секторі України. Розвиток національної економіки залежить від ефективності забезпечення енергоресурсами акторів економічних відносин. У ході роботи було проаналізовано обсяги та напрями використання природного газу серед учасників національного ринку. Характерною ознакою діяльності суб'єктів економічних відносин на внутрішньому ринку є низька енергоефективність. Шляхом тлумачення статей Конституції України та ЗУ «Про національну безпеку України» визначено коло суб'єктів, на яких покладено функції забезпечення державної безпеки країни. Окреслено ряд заходів, затверджених законодавчо, що направлені на подолання кризових явищ, в тому числі й енергетичної кризи. Запропоновано шляхи забезпечення державної безпеки, які передбачають досягнення стратегічних цілей в енергетичній галузі та в сфері транспортування газу зокрема.

Ключові слова: газотранспортна система України, державна безпека, паливно-енергетичний комплекс, війна.

Фокін В. П. *Українському народу — стабільний планомірний розвиток (історико-аналітичні нариси: переосмислення минулого). Частина 3. Ретроспектива становлення планово-економічної самостійності на різних рівнях управління: ідеї, люди, судьби.* — С. 170.

У статті розкриті результати переосмислення становлення планово-економічної самостійності підприємств, об'єднань і галузей промисловості народного господарства (з конкретизацією на прикладі вугільної промисловості України) під впливом Міжвідомчої комісії з впровадження нових систем планування і організації управління Держплану УРСР в 1976-1990 роках.

В контексті усвідомлення положень доктрини "3-х С" (Соціальне прогнозування, Соціальне планування, Соціальне управління) здійснено стратегування стабільного людиноцентричного розвитку. Обґрунтована необхідність доопрацювання проекту 2011, 2017 і 2020 років Закону України "Про державне планування" як основи побудови Планового кодексу України.

Наведений досвід формування Сектором проблем ефективності управління ЕНДІ Держплану УРСР науково-методичного забезпечення розробки на 1976-1980, 1981-1985, 1986-1990 роки Плану вдосконалення управління галузями народного господарства підвідомчого Уряду УРСР кола міністерств і відомств республіки.

На основі обґрунтування планового механізму гармонізації суспільних, колективних і особистих економічних інтересів розкрито сутність ініціативних наукових наробок Сектору проблем ефективності управління ЕНДІ Держплану УРСР стосовно моделювання програмно-цільового індикативного планування соціально-орієнтованої економіки республіки у складі Союзу РСР. Наведений приклад комплексного проектування цілісної ефективної і гнучкої системи управління шахт, вугільних комбінатів, галузі в цілому в умовах планово-економічної самостійності УРСР у складі СРСР.

Розглянуті, як альтернатива діючої англосаксонської моделі відкритого ринку з вільними цінами, методологічні положення двосекторної моделі змішаної економіки "План-Ринок", яку доцільно використовувати для уточнення і вдосконалення діючої в Україні ринкової моделі економіки.

В статті приділено увагу реальному прикладу підбору і підготовки вітчизняних управлінських кадрів з новаторськими ідеями державотворення на прикладі наукових напрацювань д.е.н., професора Столярова Василя Федосійовича в 1972-1994 роках від аспіранта стаціонару до директора ЕНДІ Держплану УРСР.

Сформульовані питання для публічного обговорення в Дискусійному клубі Академії економічних наук України.

Ключові слова: соціально-економічний простір, планово-економічна самостійність, соціально-орієнтована економіка, програмно-цільове індикаційне планування, структурна настройка, системне управління, самоорганізація, самофінансування і самоуправління, цілісність, системність, стійкість, структурно-відтворювальні характеристики.

Череватський Д. Ю., Бойко О. В. *Регресійна модель екологічного рюкзака українського вугілля.* – С. 41.

У роботі запропоновано модель екологічного рюкзака, що відповідає трактові Фрідріха Шмідт-Бліка, для українського вугілля на стадії видобування. Екологічний рюкзак входить в поняття MIPs (Material input per unit of service). Саме MIPs прийнято функцією відгуку «сірого» кібернетичного ящика, що символізує вітчизняний шахтний фонд. Чинниками, що обумовлюють функцію відгуку, є біотичні, абіотичні

матеріали, вода, повітря, та видана на поверхню порода. У процесі гіпотетичного експерименту над сірим кібернетичним ящиком виявлено, що всі чинники, окрім, біотичних матеріалів, є статистично значущими. Найбільший вплив на формування екологічного рюкзака вугільної промисловості в Україні має повітря, що дістало переробки, потім за впливом йде вода, далі – видана на поверхню порода, потім абіотичні матеріали, зокрема, енергетичні ресурси. Одержано відповідну регресійну модель.

Ключові слова: екологічний рюкзак, MIPs-метод, шахтний фонд України, сірий кібернетичний ящик, регресійна модель.

Шаульська Л. В., Гринкевич Р. І. *Управління конфліктами компетентнісної та соціально-психологічної природи в інноваційно-активній організації.* – С. 132.

У статті розглянуто питання ідентифікації та управління конфліктами в інноваційно-активних організаціях та обґрунтовано потребу диференціації соціально-трудова конфліктів на основі виокремлення актуального змісту суперечностей. Серед причин конфліктної організаційної комунікації та взаємодії партнерів соціально-трудова відносин визначено групу чинників компетентнісної та соціально-психологічного типу та обумовлених ними розбіжностей як потенційних конфліктогенів. Обґрунтовано типові та новітні причини виникнення конфліктів в інноваційних та творчих колективах, уточнено зміст конфліктів компетентнісної та соціально-психологічної природи та чинники, що підштовхують їх виникнення, визначено теоретичні положення щодо ідентифікації конфліктів компетентнісної та соціально-психологічної природи та управління ними. Наведено відмінності у функціонуванні інноваційно-активних організацій, проілюстровано механізм виникнення й наслідки конфліктів компетентнісної та соціально-психологічної природи в інноваційно-активній організації. Представлено напрями оновлення системи управління конфліктами в інноваційно-активній організації з огляду на їх компетентнісну та соціально психологічну природу, окреслено можливості застосування представленого інструментарію для попередження конфліктів у колективах з високим рівнем спільної творчої взаємодії.

Ключові слова: управління конфліктами соціально-трудова сфери, інноваційно-активна організація, компетентнісні розриви, соціально-психологічні чинники, конфлікти компетентнісної та соціально-психологічної природи, конфліктогенна поведінка.

Швець Н. В. *Концепція смартспеціалізації: сутнісний зв'язок з теоріями економічного розвитку.* – С. 16.

Смартспеціалізація стала популярним підходом до стратегічного управління інноваційним розвитком регіональних/національних економік. Проте в наукових колах немає єдиної думки про теоретичне походження концепції смартспеціалізації. Тому мета статті полягає в аналізі впливу теорій економічного розвитку на формування теоретичного базису концепції смартспеціалізації.

Зазначено, що концепція смартспеціалізації базується на поняттях, закономірностях, основних чинниках економічного розвитку, що визначені в рамках традиційних економічних шкіл. Для формування систематизованого наукового знання про смартспеціалізацію у фокус дослідження відібрано сучасні еконо-

мічні теорії, що розглядають можливості забезпечення розвитку економік на основі знань та інновацій.

Проаналізовано положення теорій структурних трансформацій, ендегенного зростання, еволюційної економіки, агломерацій, інноваційних екосистем і кластерів, які визначено як основні, що обґрунтовують ідеї смартспеціалізації. Виділено найбільш значимі з точки зору формування теоретичних основ смартспеціалізації положення зазначених теорій.

За результатами концептуального аналізу робіт еволюціоністів узагальнено класи галузей за організацією інноваційної діяльності із зазначенням особливостей продукування інновацій в залежності від секторальної належності залучених до цього процесу учасників.

Підкреслено наявність узгодження між концепцією смартспеціалізації і теорією інноваційних екосистем, яка за суттю, на відміну від концепції інноваційних систем, більше зорієнтована на створення умов для продуктивної колаборації регіональних стейкхолдерів в процесі підприємницького відкриття.

Зроблено висновок, що концепція смартспеціалізації є продуктом осмислення та органічного об'єднання наукових поглядів щодо досягнення економічного зростання, вибору шляхів, використання можливостей і забезпечення інноваційного розвитку національних/регіональних економік.

Представлено авторське бачення теоретичного базису концепції смартспеціалізації, яке на відміну від існуючих, конкретизує пул економічних теорій з визначенням їхнього впливу на змістовні компоненти концепції смартспеціалізації і виокремленням теоретичного ядра, функціоналу та аксіоматичної частини її базису, що теоретично обґрунтовує підхід смартспеціалізації.

Ключові слова: смартспеціалізація, розвиток, теоретичний базис, теорії економічного зростання.

Шевченко Н. Ю., Турлакова С. С., Латишева О. В.
Корпоративні інформаційні ERP- ТА MES-системи в стратегічному розвитку та підвищенні операційної ефективності підприємств. – С. 79.

Обґрунтовано актуальність дослідження перспектив підвищення операційної ефективності та трансформації бізнес-процесів вітчизняних промислових підприємств завдяки впровадженню корпоративних інформаційних ERP- та MES-систем. Визначено, що запорукою успішної стратегії розвитку підприємств є підвищення їх операційної ефективності через цифрову трансформацію виробництва та інших базових бізнес-процесів. Цифрова трансформація передбачає щонайменше впровадження ERP- та MES-систем для прогнозування запасів сировини та матеріалів, забезпечення безперебійного виробничого процесу, своєчасного виконання замовлень, проведення інвентаризації запасів; проектування рівня використання машин і обладнання, планування ремонтів та термінів технічного обслуговування обладнання, оптимізації вибору постачальників, складання бюджетів і контролю витрати матеріальних та інших ресурсів, адміністрування, контролю та моніторингу всіх процесів підприємства.

Впровадження таких корпоративних інформаційних систем залежить від специфіки підприємств, які впроваджують ERP- та MES-системи. Обґрунтовано необхідність постійного моніторингу змін та пропозицій індустрії корпоративних інформаційних систем сучасним підприємствам для відстеження та впровадження технологічних досягнень провідних гравців у сфері планування ресурсів підприємства (MES та ERP) в практику функціонування для забезпечення стратегічного розвитку та підвищенні операційної ефективності. Перспективним напрямом є дослідження динаміки трансформаційних процесів власних бізнес-процесів промислових підприємств завдяки програмам та проектам підвищення операційної ефективності на підставі ERP- та MES-систем.

Ключові слова: проєкт, операційна ефективність, корпоративні інформаційні системи, ERP (Enterprise Resource Planning), MES (Manufacturing execution system), бізнес-процес.

ABSTRACTS

Andrushkiv B. *Life is Like a School, and you are an Eternal Student in it.* – P. 188.

The article reveals the peculiarities of the formation, achievements and loss of the scientific school of Bohdan Andrushkiv: "Regional and interregional aspects of supporting socio-economic reform, innovative contexts of entrepreneurship development at the current stage" over a 20-year period. The informational material was prepared based on the experience of managing the Department of Economics at the Ternopil National Technical University named after Ivan Puliui.

The study reveals the origins of the scientific schools of TNTU, their gradual development in the context of the formation of the economic department in the conditions of a technical institution of higher education. The experience of forming research laboratories, material-technical and educational-methodical bases of the department in the conditions of "free money" is highlighted. The difficulties of training not only students - bachelors, specialists and masters, who intend to devote themselves in the future to entrepreneurship, development of the service sector and innovative activities, but also highly qualified scientific personnel. The organization of scientific and research work, publishing activities and education of the future generation of the state is considered, proposals and recommendations for their development in post-war conditions are given.

The article informs that in the future the author is preparing a publication on the topic of the functioning of scientific schools under The book will be dedicated to the 150th anniversary of the National Technical University, the 20th anniversary of the department of innovative activity management and the sphere of services of the Ivan Puliui State Technical University, and the 60th anniversary of the university.

Keywords: scientific school, war, innovation, education, science, department, TNTU, laboratory, revival, post-war period.

Andrushkiv B., Sherstiuk R., Melnyk L., Kyrych N., Bezkorovainyi Z. *Analysis and Balance of Views on Improving Public Administration as a Tool for Preventing Unfair Challenges to Society.* – P. 147.

The article reveals the problems of finding tools to eliminate the most unjust challenges to society and increase the effectiveness of management on a regional and national scale.

With the use of analytical research methods, the reasons and motives for creating the prerequisites for distortions in the state administration system were revealed. The place and role of science, the public, politicians, state authorities and local self-government are defined in these processes. Separate differences in views on the political vectors of the state's development are highlighted. The views on these problems of people who, expressed in the discussions, impartially assess the situation in Ukraine, politicians, scientists, public figures, and ordinary citizens of our country are highlighted.

It is proposed to organize preventive measures in this area based on the integrated use of scientific, humanitarian and economic tools.

Keywords: injustice, challenges, law, law, policy, economy, efficiency, effectiveness of management, information, lack of system, function, irresponsibility, abuse.

Boiko O. V., Havrylova N. V., Remzina N. A., Sukhachova O. O. *The Features of the Formation of Integrated Corporate Structures Strategies and Processes.* – P. 85.

In the article discusses the features of integrated corporate structures' strategy. Analyzed the views of scholars on the concept of "strategy" and its components. The authors was supplemented by a list of strategies that meet the needs of integrated enterprises based on consolidating different approaches to classification strategies. Considered the stages of strategies construction of integrated enterprise and stressed the need to develop system strategies. It is shown strategic documents' types of that make up the integrated enterprise. A detailed list of issues to be reflected in the strategic documents.

Approach is reasonable in relation to the complex analysis of activity terms of joint-stock company and determination of main key factors of strategy realization of his development at forming of strategic plans in relation to realization of integration processes. Composition is certain and possibilities of the methodical use and instrumental providing of economic ground of formation expediency of corporate integration association are considered. Maintenance of procedures of determination of potential partners is set for formation of corporate integration association on the basis of estimation of certain composition of parameters of potential participants of integration, that are necessary for realization of effective integration process. The sociocultural aspects of integration planning of corporate cultures of joint-stock companies are considered, and also the ways of overcoming of resistance are certain to the changes from the side of personnel at formation of corporate integration association. A sequence is offered and maintenance of the stages of estimation of corporate complementarity culture of potential participants of the corporate integration association is considered. Expediency of taking approach is reasonable in relation to the selection of joint-stock societies-candidates on formation of corporate integration association on the basis use of the genetic algorithms method.

Keywords: strategy, corporate integration, an integrated enterprise, strategic analysis, types of strategies, strategic set, strategic documents.

Bondar Iu., Zhovnovach R., Metil T., Bondarenko I. *Economic Strategizing of the Implementation of Corporate Integration Scenarios of Joint-Stock Companies of Ukraine.* – P. 101.

In the article researching the main aspects of corporate management strategy at enterprises, familiarization with the principles of corporate management, as well as determining the directions of development of the strategy of corporate integration of joint-stock companies as a whole, the main aspects of corporate management of the enterprise are also indicated. International standards and norms of corporate governance of the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD), which are aimed at significantly improving national systems of corporate governance, are considered.

The "Code of Corporate Conduct", a document that describes the organization of the board of directors' activities and the corporate governance system as a whole, was studied. The rules and procedures for making management

decisions related to the enterprise's activities and the implementation of control procedures, as well as the distribution of rights and responsibilities between divisions according to the enterprise, as well as the principles of corporate governance, specifically from the participation of enterprises of the corporate sector in the political and social life of the country, are considered depends on the level of its economic development. The main indicators of the effectiveness of corporate management were formed, reflecting the degree of compliance with the principles of corporate management, the results of the financial and economic activity of the enterprise, as well as indicators reflecting the risks of corporate management.

The directions of the development of the corporate governance system for the economy as a whole are determined, and the need for partnership relations between shareholders is also considered. It was determined that economic strategizing is an integral part of the management system of a joint-stock company – a real embodiment of management relations and involves not only the development of a strategic plan and the organization of its implementation, but also other aspects of management and social activities that allow purposeful transfer of the object to a new quality, that is, goal setting is the basis of strategizing.

Keywords: corporation, corporate governance, economic strategizing, code of corporate governance, integration.

Boretska N., Krapivina G., Marchenko I. *Features of the Cluster Approach in the Development of Tourist and Recreation Territories in Modern Conditions (Part 1).* – P. 66.

In the article, the problem of the features of the cluster approach during the period of renewal of tourist and recreational areas in modern conditions receives further theoretical and methodological justification. The main approaches to the priority of the development of tourist and recreational areas are formulated on the basis of the cluster approach and public-private partnership. It is shown that cluster research can be directly recognized as a priority scientific direction for the development of tourist and recreational areas on the basis of public-private partnership. The features and characteristics of the tourism and recreation industry, which give particular relevance to the cluster approach in the development of the tourism and recreational sphere, are studied. The resource change in the consciousness of the tourist and recreational zone, which significantly contributes to the cluster organization of the tourist and recreational territory, is designated in modern conditions as a clear advantage for public authorities, business and the welfare of society as a whole. The main tools and problems of the formation and development of tourist and recreational clusters in the conditions of public-private partnership have been formed today. With the assigned role and mechanisms of state bodies influencing the development of the tourist and recreational sphere, and the formation of strategic goals for the development of a regime to promote the development of an additional social and promotion of the tourist and recreational market of the territory. The development of the regional and public tourism and recreational sphere is significantly accelerated by the transformation in the public consciousness of the concept of a free hour, which changes in the system of public spiritual values. The structure of the tourist and recreational cluster is divided into two segments: the core is made up

of tour operators and travel agents; the basis of the cluster for servicing tourists and recreants, the composition of enterprises serving the cluster; cluster infrastructure. This can change the behavior of tourism services in hundreds of specific localities in the region as a whole. The main goal of the development of the tourism and recreational sector is to increase its openness, expand goodwill towards the population, accelerate management processes, effectively solve problems, increase the mobility of employees of tourism and recreational enterprises and their job satisfaction.

Keywords: tourist and recreational area, public-private partnership, cluster approach, tourist and recreational resources, structure of the tourist and recreational cluster.

Bryukhovetska N., Buleev I. *Signs and Models of Modern Capitalism: Conclusions for Enterprises in the Period of Digitalization of the Economy.* – P. 3.

The theoretical and historical aspects of the development of capitalism in Europe, which is dynamically developing, creates and overcomes deep socio-economic crises, are considered. Modern capitalism has a complex structure: a «core», «periphery» and a small middle layer of «satellites». The countries of the capitalist core have «outgrown» their economic models, while the countries of the periphery have not «grown up» to the current models of the «core». It was determined that most countries are in search of more perfect models of production development, maximizing the profit of the ruling classes and elites. For this purpose, mechanisms for accelerating scientific and technological progress, new technological systems, and relevant institutes are used. Technical progress is accompanied by the loss of spirituality, the destruction of values and traditions, which significantly slows down the development of the economy and enterprises. The instability of society arises as a result of the mismatch of social, collective (group) and personal interests of the population, classes, elite groups, clans, and families. Social sciences develop under the influence of the class interests of the ruling elites. Economic science actually lags behind economic practice. Liberal theories, focused on the exclusion of the state from the economy, complicate the situation of real production and business entities.

It was determined that despite systematic crises, capitalism provides a certain level of technical progress (four industrial revolutions, six technological systems), deepened the social division of labor, increased the level of labor productivity, mastered ICT, digitalization, etc. Based on the current state of science and practice, management models adequate to the theories of «inclusive capitalism», «new integral economic system», «convergence», «people's capitalism» become promising for enterprises. Their use requires deep knowledge in the field of management, planning and their carriers - initiative, persistent, responsible, self-sufficient, constantly updating their skills, professionalism.

The purpose of the research is to identify the signs and characteristic features of models of modern capitalism, the formation of directions for their use by enterprises in the context of ICT, digitalization of the economy.

The methodological prerequisites of the study are the priorities of spirituality in the system «consciousness-matter; spiritual-bio-social essence of man and society; the basis of society – the spirituality and traditional values of the people; social economic laws are based on empirical knowledge, hypotheses and faith, established by law and morality; system and coordination of interests of the state,

society, corporations, enterprises; the priority of public interests; increasing the role of natural assessment indicators, which are necessary in the conditions of digitalization of the economy.

Research methods: dialectical; the concept of three forces of development; historical; evolutionary; cognition – «from empirical perception to abstract (theoretical) understanding, from this to practice»; analysis and synthesis; modeling; comparison, evaluation, standardization.

Keywords: capitalism, signs of modern capitalism, enterprises, economic science and practice, digitalization of the economy, theories of capitalism: «state», «people's», «inclusive»; a new integrated economic structure, «convergences».

Cherevatskyi D., Bojko O. *Regression Model of Ecological Backpack Ukrainian Coal.* – P. 41.

The paper proposes a model of an ecological backpack, which corresponds to the interpretation of Friedrich Schmidt-Blick, for Ukrainian coal at the stage of its extraction. The environmental backpack is included in the concept of MIPs (Material input per unit of service). It is MIPs that has been adopted as the response function of the "grey" cybernetic box that symbolises the national mine fund. The factors that determine the response function are biotic and abiotic materials, water, air, and rock exposed to the surface. In the course of a hypothetical experiment on a grey cybernetic box, it was found that all factors, except for biotic materials, are statistically significant. Air has the greatest influence on the formation of the environmental backpack of the coal industry in Ukraine, followed by water, then rock exposed to the surface, then abiotic materials, in particular, energy resources. The corresponding regression model is obtained.

Keywords: ecological backpack, MIPs-method, mine fund of Ukraine, grey cybernetic box, regression model.

Dubnitskyi V., Lykhopok D. *Theoretical and Methodological Aspects of the Formation and Functioning of the Sector of Intellectual Services During Digital Transformation in the Conditions of the Neo-Economy.* – P. 108.

The actual aspects of functioning the modern economy service sector are considered in the article. According to the results of the analysis of the scientific publications, the features of high-tech and highly professional intellectual services are defined. Methodology concept models of the service market and information space in the globalization system of the world economy are proposed. In the context of the topic chosen by the author, it is formulated that the service in the conditions of the digital transformation of the economy is a relation of social labor in the form of its non-commodity exchange and as a directly useful process of labor activity of a natural or legal entity.

The methodological concept models of the formation of the information space, its structure in the system of globalization of the world economy, as well as the structure of the service market in the conditions of the neo-economy are proposed. The characteristics of the digital economy in the conditions of the global information space and in the era of neo-economics are provided.

The theoretical background of the digital transformation of high-tech and highly professional intellectual services in the conditions of the information space has been carried out. The links between the information network

economy and digitalization tools and techniques of the intellectual service sector are identified.

The following conclusions regarding the qualitative changes of the new economy in the conditions of the global information space are formulated:

the degree and speed of using the achievements of the information revolution in the conditions of the development of the service market have a decisive influence on the pace of social economic growth;

the development of the digital economy in the conditions of the information space ensures the realization of the potential of the new economic system and forms a new global ecosystem;

the sector of highly professional intellectual services is characterized by fragmentation and the absence of established definitions, but allows for analytical and practical research related to the assessment of the impact of digital technologies on the information and network economy.

Keywords: information, information space, digital transformation, highly professional intellectual service, network goods, service market sector.

Fokin V. *To the Ukrainian People – a Stable and Balanced Development (Historical and Analytical Essays: Rethinking the Past). Part 3. Retrospective of the Formation of Planning and Economic Independence at Different Levels of Management: Ideas, People, Destinies.* – P. 170.

The article reveals the results of rethinking the formation of planning and economic independence of enterprises, associations and industries of the national economy (with specification on the example of the coal industry of Ukraine) under the influence of the Interdepartmental Commission for the Implementation of New Systems of Planning and Management Organization of the State Plan of the Ukrainian SSR in 1976-1990.

In the context of awareness of the provisions of the "three S" doctrine (Social forecasting, Social planning, Social management), the strategizing of stable human-centered development has been carried out. The need to finalize the 2011, 2017 and 2020 draft of the Law of Ukraine "On State Planning" as a basis for building the Planning Code of Ukraine is justified.

The experience of formation of the Sector of problems of the efficiency of management of Economic Research Institute of the State Plan of the Ukrainian SSR for scientific and methodological support of the development for the years 1976-1980, 1981-1985, 1986-1990 of the Plan for improving the management of the branches of the national economy of the subdepartmental Government of the Ukrainian SSR circle of ministries and departments of the republic is given.

Based on the substantiation of the planned mechanism of harmonization of public, collective and personal economic interests, the essence of the initiative scientific work of the Sector of the Management Effectiveness of Economic Research Institute of the State Plan of the Ukrainian SSR regarding the modeling of the program-target indicative planning of the socially-oriented economy of the republic as part of USSR was revealed. An example of integrated design of a comprehensive effective and flexible management system of mines, coal plants, industry as a whole in the conditions of planning and economic independence of the Ukrainian SSR as part of the USSR is given.

Considered, as an alternative to the current Anglo-Saxon model of an open market with free prices, the me-

thodological provisions of the two-sector model of the mixed economy "Market-Plan", which should be used to clarify and improve the current market model of the economy in Ukraine.

The article pays attention to a real example of the selection and training of domestic management personnel with innovative ideas of state-building, based on the example of the scientific work of Doctor of Economics, Professor Stolyarov Vasyl Fedosiyovych in 1972-1994, from a full-time graduate student of the university to the director of the Economic Research Institute of the State Plan of the Ukrainian SSR.

Formulated questions for public discussion in the Discussion Club of the Academy of Economic Sciences of Ukraine.

Keywords: socio-economic space, planning and economic independence, socially-oriented economy, program-target indicative planning, structural adjustment, system management, self-organization, self-financing and self-management, integrity, systematicity, sustainability, structural and reproductive characteristics.

Klius Y., Striuk O. *Determination of Factors Affecting the Strategic Sustainability of the Enterprise.* – P. 51.

By itself, the presence of identified factors of strategic stability is not enough to ensure it. Obtaining a competitive advantage depends on how effectively they are used in the practical activities of the enterprise. Functioning in the market system of the economy, every enterprise must quickly respond to any information and changes occurring in the life of the country. Hardly any production in our country during the transition to the market economic system did without fundamental changes in all management systems. The management scheme, which worked successfully under conditions of centralized planning, could not ensure the stable operation of enterprises in market conditions. And that is why the management structure, designed to meet new marketing principles, has undergone many changes. The need to increase the efficiency of production, its intensification, set before the enterprises the task of further improvement of management activities. In modern conditions, competition is intensifying, as a result of which enterprise managers are constantly searching for new (adequate to the conditions of competition) enterprise management tools and levers for increasing their strategic stability.

Among the main opportunities for increasing the strategic sustainability of this business element, we can highlight: building a development strategy, creating intangible assets, growth based on competencies, knowledge, technologies, and business processes.

The market allows full manifestation of economic independence, therefore it is our fourth element of modern business. We consider the possibilities of using the market situation from the types of markets (growing, unchanged, stagnant, underdeveloped): survival based on strategic stability in the conditions of "consumer" competition and producer competition.

Despite the importance of all groups of opportunities, a special role at the stage of business development should be attributed to the group of opportunities for strengthening strategic stability with the help of internal resources of the enterprise. This fact is explained by the fact that in today's rapidly changing technological world, the survival of an enterprise largely depends on the quality of its labor re-

sources (personnel), possession of accurate and timely information, created by the infrastructure of business and scientific and technical ideas and material forms of their implementation, that is, the unity of material and immaterial production.

Keywords: strategic sustainability, factor, industrial enterprise, management, efficiency.

Kolodynskyi S., Lozova T., Storozhuk O., Skoptsov K. *Structural Elements of the Organizational and Economic Mechanism of Corporate Management of Joint-Stock Companies.* – P. 93.

The article examines the essence of the concepts "economic mechanism", "economic mechanism", "organizational-economic mechanism", "management mechanism", "economic management mechanism", "corporate management mechanism" based on the coverage of the opinions of scientists.

The composition of the elements of organizational and economic mechanisms of corporate management based on a systemic approach has been clarified. The characteristics of the main elements and processes of their implementation are substantiated. Interrelationships of the main elements of the organizational and economic mechanism of corporate governance in the corporation's management system are determined. It is proposed to combine the necessary elements into the integration mechanism, as the most effective for consolidating the factors of the unstable external and internal environment of the functioning of corporations.

The development of the management mechanism is based on a combination of dynamic, functional and structural approaches. The relationship between the mechanisms of corporate integration and the rest of the management mechanisms is defined, in the framework of which the distribution of levers and tools for the implementation of managerial influence is reflected. The evidence of the development is confirmed by the semantic analysis of the basic categories of the chosen field of research. The scheme of the process of harmonizing the control contours of each of the selected mechanisms is substantiated.

Keywords: corporate management mechanism, organizational mechanism, economic mechanism, structural elements, corporate management system, system tasks.

Mykytenko V., Drachuk Yu. *Monitoring the Effectiveness of Sustainable Management in Critical Infrastructure: Substantiation of Costs.* – P. 72.

The article is devoted to building the structure of the National spatial monitoring system (general/standard, operational/crisis and background/scientific) of the effectiveness of sustainable management in critical infrastructure, formed according to the seven-block principle of its closed multidimensional functioning. The complex of target and specific functions of the subsystem "Management and control" has been improved, with an additional incorporated one - the organization of: a) effective managerial control over the expenditure of budgetary and state funds and their rational spending; b) optimal purchase of products and payment for the performance of works and services; c) permanent monitoring of the execution of instructions by officials and structures, the good quality of initiatives of officials and the level of competence of executors; d) spatial monitoring based on the results of the analysis of the dynamics of indicators and indicators (based on the results of background monitoring); e) working out, with the help of

modeling systems, optimization of permanent management structures in critical infrastructure; g) mastering the world's best practices in the field of permanent management in critical infrastructure by creating a complex of information testing grounds for advanced technologies.

A technology is proposed to justify the volume of costs for the creation and implementation of the project of the National spatial system for monitoring the Effectiveness of Management of Permanent Management in Critical Infrastructure. Methodological provisions for the implementation of a spatial three-level complex of monitoring programs, formed and built according to the block principle of configuration transformation, are developed.

Keywords: Critical infrastructure; Permanent management; National monitoring system, Expenses, Complex of programs, Block principle, Multidimensional functioning.

Novikova O., Shamileva L., Khandii O., Pankova O. *The Nature and Peculiarities of the Internal Displacement of the Population of Ukraine in the Russian-Ukrainian War of 2014-2022.* – P. 140.

The experience of internal displacement of the population in 2014, caused by the Russian occupation of Donbas and the annexation of Crimea, made it possible to shorten the time for the state institute to respond to large-scale internal displacement in 2022. Constructive steps regarding the conceptual, legal and strategic management of internal displacement processes have already been taken and regulated in the period 2014-2021. The article is devoted to the analysis of the situation and problems, substantiation of proposals and recommendations regarding the regulation of the processes of internal displacement of Ukraine in connection with the Russian-Ukrainian war in 2022.

A comparison of internal displacement in 2014 and 2022 was made. A feature of internal displacement in 2022 is its scale and mobility, which is determined by the large number of returned internally displaced persons. Along with the systematic loss of human potential and all kinds of resources, there have been significant changes in the socio-psychological state of citizens, in their consciousness and evaluations of their own life and attitude to the country, the reluctance of immigrants to return to the occupied territories has increased, even if they have their own housing there. After February 24, 2022, all thoughts and motives of immigrants from the east of Ukraine became similar and unidirectional – to preserve and save Ukraine, the intensity and urgency of all cheering for personal losses in the region decreased, and the feeling of pride in being Ukrainian increased. During the period 2014-2022, the state policy of support for IDPs acquired the form and content of real assistance. However, even now it is necessary to intensify and systematize work with international donors regarding the deployment of infrastructure projects; creation of a private-state consortium to help IDPs on the basis of public organizations; creation and maintenance of a unified state register of international and national IDP aid projects; organization of recruitment of IDPs to work in local authorities and local self-government bodies; formation of a bank of social initiatives for the inclusion of IDPs in the life of the community, a bank of cases with technologies for the implementation of social projects, creation of social enterprises; creation of Internet sites for dissemination of information about the possibilities

and implemented practices of integration of IDPs into territorial communities.

Keywords: internally displaced persons, Russian-Ukrainian war, state policy, state aid, regulatory and legal support.

Pasichnyk Yu. *Economic Mechanism of Recursive Cooperation of Forestry and Territorial Communities Regarding the Effective Use of Wild Plants.* – P. 46.

It was emphasized that the forest industry plays an important role in economic, recreational, and ecological terms. The study focuses on current and potential opportunities for growing, collecting and using wild plants. Several aspects of the economic analysis of the state of the forest industry of Ukraine in comparison with the relevant indicators of individual European countries are presented. When comparing the level of forested areas, it was found that Ukraine occupies an average position. When comparing the amount of wild rose from one hectare, it was determined that Ukraine is ten times inferior to such countries as Portugal and the Czech Republic. Substantial reserves for a significant increase in the volume of wild rose harvesting during the prospective period have been substantiated. Significant problems of the current development of the forest industry were also revealed, in particular: insufficient theoretical support for the development of the forest industry, incompleteness of the processes of reforming the industry, ineffectiveness of the recursive cooperation of these farms and territorial communities, insufficient investment resources, in particular those that provide deep technological processing of raw materials. The analysis of the pragmatics of the functioning of forestry made it possible to come to a conclusion about promising productions, in particular, the use of wild berries in fresh form, freezing of products, drying of berries, fruits, mushrooms, canning, use in the confectionery and perfume industries, for medicinal purposes. The scientific novelty of the study is the development of an appropriate mechanism of cooperation between forestry and territorial communities, which is built on a recursive approach. The formation of this mechanism took into account the peculiarities of the development of communities as a result of decentralization and the directions of reforming the forest industry in the context of the European development vector of Ukraine. Taking into account the expediency of establishing such cooperation between these subjects, specific directions of cooperation between them are proposed, which include the coordination of the boundaries of the accompanying territorial areas, the audit of the volume of wild rose collection, the development of measures to increase the volume of wild rose collection, the assessment of the location for the possible processing of wild rose, the development of a joint business plan for collection and processing of wild plants. The mechanism of recursive cooperation between forestry structures and territorial communities is substantiated, and specific areas of cooperation between them are proposed.

Keywords: economic mechanism, forestry, territorial communities, wild plants.

Riaboshlyk V. *Lowering the Discount Rate Will Speed up the Economy without Increasing Inflation. Ukraine's Economy is a Car Running on a Handbrake.* – P. 164.

The public was misled by the National Bank that the main tool for managing inflation is the discount rate. In fact, the most important factor is the money supply, and

the discount rate plays an auxiliary role in fine-tuning inflation relative to the level established under the influence of the money supply.

A false exaggeration of the ability of the discount rate to influence prices regardless of the behavior of money has led to the fact that attempts to achieve target inflation by raising the rate are neutralized by the more powerful action of the money supply.

On the other hand, simultaneously with the failure to curb inflation, side negative effects of the rate, such as overestimation of the cost of lending to the economy, were "successfully" achieved. At the same time, the very principle of the NBU to keep the interest rate no lower than inflation caused serious questions from international experts.

At the same time, this does not mean the basic inability of the discount rate to influence prices, but it means that the condition for the launch of the "inflationary" function of the rate is the preliminary approximate achievement of the target inflation with the help of the main instrument – the money supply.

And while the fluctuations of the emission and money supply have not yet subsided, and the necessary monetary background has not yet been created, it is quite possible to reduce the rate without consequences for inflation. The main thing is to overcome the stereotype of the irresponsibility of reducing the interest rate and come to the revelation that the discount rate does not dictate, but prepares inflation dictated by money.

Specifically, the reduction of the rate from 25 percent to zero is justified.

This analysis can be used to complement the Ten Steps proposed by Yu. Svyridenko in the article "What kind of economy are we building?" (URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2022/07/8/7357131/>).

It is proposed that the clause on "increasing lending by Ukrainian banks on the basis of state guarantees" should be expanded with the following paragraph: "Before this measure, increase crediting by Ukrainian banks by abandoning the erroneous version of the inflation targeting policy adopted in Ukraine, and returning to the NBU discount rate its main role of influencing the cost of commercial banks' loans in such a way as to contribute not to the decline, but to the flourishing of the economy. To do this, move from the current discount rate of 25% to a rate close to zero. This will help reduce the cost of loans, increase credit resources, and increase the share of bank loans in the sources of financing capital investments."

And this can also be considered as a publication in continuation of the international discussion "The post-war reform plan: is there an opportunity for a civilizational leap?" conducted based on the materials of the above-mentioned article by Yu. Svyridenko.

Keywords: NBU, discount rate, inflation, price, reform.

Shaulska L., Hrynkevych R. *Managing Conflicts of Competence and Socio-Psychological Nature in an Innovation-Active Organisation.* – P. 132.

The article considers issues of conflict identification and management in innovation-active organisations and substantiates the need to differentiate social and labour conflicts on the basis of allocating the actual content of contradictions. Among the causes of conflict in organisational communication and interaction of partners in social and labour relations, a group of factors of competence and

socio-psychological type and the disagreements caused by them are identified as potential conflictogenes. Typical and newest causes of conflicts in innovative and creative teams are substantiated, content of conflicts of competence and socio-psychological nature and the factors that trigger their occurrence are clarified, theoretical provisions for identifying conflicts of competence and socio-psychological nature and its management are defined. The differences in the functioning of innovation-active organisations are presented, the mechanism of emergence and consequences of conflicts of competence and socio-psychological nature in an innovation-active organisation are illustrated. The directions of updating the system of conflict management in an innovation-active organisation are presented, taking into account their competence and socio-psychological nature, the possibilities of using the presented tools for preventing conflicts in teams with a high level of joint creative interaction are outlined.

Keywords: conflict management in social and labour sphere, innovation-active organisation, competence gaps, social and psychological factors, conflicts of competence and socio-psychological nature, conflictogenic behaviour.

Shevchenko N., Turlakova S., Latysheva O. *Corporate Information ERP and MES Systems in the Strategic Development and Improvement of the Operational Efficiency of Enterprises.* – P. 79.

The relevance of the study of prospects for increasing operational efficiency and transformation of business processes of domestic industrial enterprises due to the implementation of corporate information ERP- and MES-systems is substantiated. It was determined that the key to a successful enterprise development strategy is to increase their operational efficiency through the digital transformation of production and other basic business processes. Digital transformation involves at least the implementation of ERP- and MES-systems for forecasting stocks of raw materials and materials, ensuring a smooth production process, timely fulfillment of orders, carrying out inventory of stocks; projecting the level of use of machines and equipment, planning repairs and terms of technical maintenance of equipment, optimization of supplier selection, drawing up budgets and controlling the expenditure of material and other resources, administration, control and monitoring of all enterprise processes.

The implementation of such corporate information systems depends on the specifics of enterprises implementing ERP- and MES-systems. The need for constant monitoring of changes and offers of the corporate information systems industry to modern enterprises to track and implement the technological achievements of the leading players in the field of enterprise resource planning (MES and ERP) into the practice of functioning to ensure strategic development and increase operational efficiency is substantiated. A promising direction is the study of the dynamics of transformational processes of the own business processes of industrial enterprises thanks to programs and projects of increasing operational efficiency on the basis of ERP- and MES-systems.

Keywords: project, operational efficiency, corporate information systems, ERP (Enterprise Resource Planning), MES (Manufacturing execution system), business process.

Shvets N. *The Concept of Smart Specialisation: a Connection in the Essence With Theories of Economic Development.* – P. 16.

Smart specialisation has become a popular approach to the strategic management of the innovative development of regional/national economies. However, there is no consensus in scientific circles on the theoretical origin of the concept of smart specialisation. Therefore, the purpose of the article is to analyze the influence of economic development theories on the formation of the theoretical basis of the concept of smart specialisation.

It is established that the concept of smart specialisation is based on the definitions, patterns, and main factors of economic development defined by traditional economic schools. To form a systematized scientific knowledge about smart specialisation, the study focuses on modern economic theories that consider the possibilities of ensuring the development of economies based on knowledge and innovation.

The article analyses the provisions of the theories of structural transformations, endogenous growth, evolutionary economics, agglomerations, innovative ecosystems and clusters, which are identified as the main ones that are related to and substantiate the ideas of smart specialisation. The most significant provisions of these theories from the point of view of forming the theoretical foundations of smart specialisation are highlighted.

Based on the results of the conceptual analysis of the works of evolutionists, the author summarises the classes of industries by the organisation of innovation activity, indicating the peculiarities of innovation production depending on the sectoral affiliation of the participants involved in this process.

The author emphasizes the coherence between the concept of smart specialisation and the theory of innovation ecosystems, which, unlike the concept of innovation systems, is more focused on creating conditions for productive collaboration of regional stakeholders in the process of entrepreneurial discovery.

It is concluded that the concept of smart specialisation is a product of comprehension and organic integration of scientific views on achieving economic growth, choosing paths, using opportunities and ensuring innovative development of national/regional economies.

The author's vision of the theoretical basis of the concept of smart specialisation is presented, which, unlike the existing ones, specifies the pool of economic theories with the determination of their influence on the meaningful components of the concept of smart specialisation and singles out the theoretical core, functional components and axiomatic part of its basis, which theoretically substantiates the approach of smart specialisation.

Tatsii I., Safronska I., Vodyanyk R. *Study of Factors that Ensure the Stability of the Enterprise During the Implementation of Innovative Strategies.* — P. 119.

According to the process approach, the state of the enterprise is determined by a certain set of values of its parameters. The goal can be expressed by some set of qualitative and quantitative indicators in a time interval. Thus, the goal is a set of desired values of the parameters of the implementation of functions, processes and types of activities. The resulting hierarchy of goals is consistent with the developed hierarchy of subordinate concepts of the enterprise's economic risk. The structural description consists in the division of the researched object into subsystems and elements and in the subsequent establishment of relationships and relationships between them. The organizational structure of the enterprise is a function of both the system

of goals adopted for the enterprise and environmental factors. Therefore, it is advisable to distinguish classes of factors regarding the components of the resource potential structure of the enterprise. The information description consists in building a system of information flows of the enterprise, which are the basis for making management decisions. Depending on the organizational structure of the enterprise, classes of factors are distinguished by the processes occurring in the components of the resource potential. Considering the enterprise in the form of a production and sales system, we will distinguish classes of internal factors of organizational and managerial, production and technological, and financial and economic potentials. A variety of internal factors characterizes the possibility of failure to achieve the goals of performance of functions by the personnel of the enterprise. It is possible to single out various factors of the system of marketing, logistics, production, accounting and analysis, etc. Each type of internal factors is divided into types of factors. As mentioned, any event in the company's activity can become a risk event, therefore, a type of risk factor, if it does not fit into the planned course of events and has a deviant effect on the company's activity. We emphasize that the identification of types and subtypes of factors is the most difficult stage of the analysis. For methodical purposes, it is expedient to consider the functional and species branches of internal factors. For example, the functional-specific area for the family of internal financial factors includes inflationary, currency, interest, deposit, tax factors, as well as debt and profitability factors.

Keywords: factors, risk, management, sustainability, innovation, strategies, enterprise.

Ternavskiy A. *Prerequisites and Factors of the Autonomy of Medical Treatment Measures.* — P. 55.

The article examines the prerequisites and factors of reforming the medical industry, the formation of legislative changes, and the creation of opportunities for the transformation of public health care institutions with the status of a budget institution into communal non-commercial enterprises. The measures and principles of strategic development of medical institutions, the implementation of strategic planning in order to achieve long-term sustainable goals and the measurement of final goals in comparison with the current situation are studied. The problems that hindered the implementation of the reform of the autonomy of treatment medical institutions and the main measures that allow them to be eliminated are highlighted.

Considerable attention is paid in the work to the stages of the autonomy of medical institutions, which consist in expanding the powers of the management bodies of the medical institution in personnel, organizational and financial matters; optimizing the remuneration of employees of a medical institution; cost regulation in accordance with the primary needs of the medical treatment facility; the right to reorganize or merge with other medical treatment facilities for the purpose of personnel, material, technical and resource optimization; the right to cooperate on contractual terms with medical workers of various fields who have appropriate licenses for conducting medical practice.

The work examines the orientations of the activity of the treatment medical institution and their values, the scheme of strategic goals and prospective directions of the development of treatment medical institutions in the process of their autonomy. Considerable attention is paid to the main tasks of public-private partnership in the process

of autonomy of medical institutions, factors of their stimulation.

Keywords: autonomy of medical institutions, reform of medical institutions, strategic development of medical institutions, public-private partnership in the process of autonomy of medical institutions.

Tkachenko M., Kosteniuk Yu. *State of the Gas Transportation System: Current Challenges and Risks.* – P. 29.

The work defines the role of the gas transportation system of Ukraine, in the conditions of Ukraine's conflict with the Russian Federation. The basic idea of the article, on which further conclusions are based, is the principle laid down in the Preamble of the Constitution of Ukraine, according to which the irreversibility of the European and Euro-Atlantic course of the state is approved. An analysis of the demand for gas transportation services through the gas transportation system by consumers on the domestic and international markets was conducted. The geopolitical significance of Ukraine as the owner of one of the largest gas transportation systems in the world, through which the largest share of natural gas from Russia to the European Union is transited, is determined. The gas transportation system is state property, which is under the management of LLC "Operator of the gas transportation system of Ukraine", therefore, during the analysis, the results of the implementation of the budget program "Supporting the implementation of the Energy Strategy of Ukraine" from 2018 to 2021 were taken into account, in which guidelines for the development of fuel and of the energy complex in the conditions of variability of the general socio-economic and security situation. The system of state regulation in the oil and gas sector of Ukraine is schematically presented. The development of the national economy depends on the efficiency of providing energy resources to the actors of economic relations. In the course of the work, the volumes and directions of use of natural gas among the participants of the national market were analyzed. Low energy efficiency is a characteristic feature of the activities of subjects of economic relations in the domestic market. Through the interpretation of the articles of the Constitution of Ukraine and the Law "On the National Security of Ukraine", the circle of subjects entrusted with the functions of ensuring the national security of the state is determined. A number of legislatively approved measures aimed at overcoming crisis phenomena, including the energy crisis, are outlined. Ways of ensuring state security are proposed, which involve the achievement of strategic goals in the energy industry and in the field of gas transportation in particular.

Keywords: gas transportation system of Ukraine, state security, fuel and energy complex, war.

Keywords: smart specialisation, development, theoretical basis, theories of economic growth.

Zakharchenko O., Kotsiurba O., Koval V., Abliazova N. *Organizational and Economic Levers of Activation of Corporate Governance in the Innovative Activity of Joint-Stock Companies of Ukraine.* – P. 124.

The main problems related to the low level of innovation are analyzed activity in Ukraine, sources and causes of these problems have been investigated, as well as directions of their solution and organizational and economic mechanisms have been proposed innovative activities activation to ensure economic development of the country. It

is noted that vertically integrated corporate structures are especially effective for innovative development. Author's vision of the innovative management process is presented development of integrated association of enterprises, interaction of mechanisms of corporate integration and management of innovation activities and mechanism of innovative and integrative development of enterprises corporate association.

It was unsubstantiated nature of mergers and acquisitions of joint stock companies as the processes of redistribution of equity control. Author generalized nature for obtaining corporate control over the joint-stock companies in the course of operations of a hostile M & A. and considered it mechanisms. Then it was proposed classification of the main types of mergers and acquisitions of enterprises. Also it was generalized approach to formation of a monitoring system of benchmarks that identify possibility of attempts at hostile mergers and acquisitions over the strong and weak signals.

It was summarized systems of measures that can be used to counteract this process reviewed. possible variants infringement of the rights and interests of shareholders through unpredictable changes in the size or structure of the share capital in the implementation of the operations of a hostile M & A. Author substantiated composition of factors in the formation of the company attractive for attempts a hostile mergers and acquisitions. Finally it was defined criteria for evaluation of optimal ways to protect the Company against attempts of hostile mergers and acquisitions.

Keywords: development, innovative activity, innovative and integrative mechanism, enterprises corporate association, innovative model, venture investment system.

Zaloznova Yu., Novikova O., Antoniuk V., Vyshnevskiy O., Azmuk N., Ostafiichuk Ya., Khandii O., Shamileva L., Pankova O., Novak I., Kasperovych O., Krasulina Ya. *Problems of the Formation of Labor Legislation of Ukraine: Expert Assessment of the Draft Law of Ukraine "On Labor" and Proposals for its Improvement.* – P. 153.

The article examines the problems of the formation of labor legislation of Ukraine. An assessment was made of the draft Law of Ukraine "On Labor", which was presented for public discussion on 09/23/2022. The reasons that inhibit the principle of social justice in the interaction of the parties to social and labor relations, as well as reduce the social protection of workers and the role of state regulation of the labor sphere, were revealed. The impracticality and prematurity of the liberalization of the labor legislation of Ukraine is substantiated. The directions of approximation of domestic labor legislation to EU standards have been revealed and specified. The needs to overcome the imbalance of the rights of the employee and the employer and to reduce the level of protection of labor rights are substantiated. It is proposed to define the legal provisions that regulate the implementation of digitalization in the labor sphere, as well as ensuring decent work. Variants of article-by-article recommendations for overcoming discrimination and limitations of the employee's rights in terminating the employment contract are provided. The conclusion contains the content of the round table resolution and aims at the codification of labor legislation, its integration into EU legislation and social protection of workers.

Keywords: work, law, protection, regulation.